

Управління освіти і науки Сумської міської ради

Звіт

**директора КУ Сумського спеціального реабілітаційного навчально-
виховного комплексу «Загальноосвітня школа І ступеня –
дошкільний навчальний заклад №34»**

Сумської міської ради

перед громадськістю за 2020/2021 навчальний рік.

Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття освіти на всіх рівнях. Відповідно до Законів «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» передбачено здобуття освіти у спеціальних закладах. У Комунальній установі Сумський спеціальний реабілітаційний навчально-виховний комплекс “Загальноосвітня школа І ступеня – дошкільний навчальний заклад № 34” Сумської міської ради на кінець 2020/2021 навчального року навчалось і виховувалось 103 дитини. У дошкільному відділенні – 89 вихованців. У шкільному відділенні – 14 учнів. Дошкільне відділенні укомплектовано 9 групами: 2 групи дітей із дитячим церебральним паралічем, 4 групи дітей із затримкою психічного розвитку, 2 групи з порушенням інтелекту, 1 група діагностична. У початковій школі працювало 2 класи, 2 виховних групи.

На диспансерному обліку – 103 дитини. Всього інвалідів – 54: дошкільного віку – 45, шкільного віку – 9. Ведеться облік дітей з неповних, багатодітних сімей, дітей - інвалідів.

Мережа дошкільного відділення:

2018/2019 н.р.-129 дітей;
2019/2020 н.р.-103 дитини;
2020/2021 н.р.-103 дитини.

Мережа початкової школи:

2018/2019 н.р.-15 учнів;
2019/2020 н.р.-14 учнів;
2020/2021 н.р.- 14 учнів.

Головною метою роботи в НВК № 34 — є корекція психофізичного розвитку і формування особистості дитини, забезпечення соціально - психологічної реабілітації, адаптації та інтеграції дитини в суспільство. Ця мета спрямована на задоволені освітніх і особистісних потреб дитини, що мають різні порушення та ефективного відновлення рухових функцій, дефектів мовленнєвого, сенсорного, когнітивного розвитку.

У процесі реалізації головної мети нами вирішуються наступні основні завдання: освітні – забезпечити дитині якісний рівень спеціальної освіти; корекційно – відновлювані: сприяти формуванню компенсаторних механізмів розвитку дитини та соціалізації її особистості.

Освітня, корекційно-реабілітаційна робота здобувачів освіти з особливими освітніми потребами забезпечується інтегрованим, комплексним, медико-психолого-педагогічним підходом до розвитку пізнавально-інтелектуальної, емоційно-особистісної сфери та корекції поведінкових порушень.

У закладі створена належна матеріально-технічна база, яка відповідає сучасним вимогам. Функціонує тренажерний зал, кабінет масажу та кінезіотерапії, комплекс сенсорно - моторного розвитку, велика та мала кулькові ванни, два зали лікувальної фізкультури, фізіотерапевтичний кабінет,

фізкультурний зал, кімната соціально-побутової орієнтації. У роботі з дітьми використовуємо спеціальне обладнання для сидіння, стояння, пересування дітей з обмеженою руховою активністю. Групи, де виховуються діти з даним діагнозом, коридори закладу облаштовані поручнями для самостійного пересування. Придбані спеціальні меблі за методикою Петто та спеціальне реабілітаційне обладнання для роботи з дітьми, які мають вади у фізичному розвитку.

Транспортування дітей від дому до закладу освіти здійснюється мікроавтобусом Газель.

Творчою групою педагогів навчально-виховного комплексу розроблено методичний супровід до вищезазначених програм із зображувальної діяльності, трудовому вихованню, мовленнєвій діяльності, сенсорному розвитку.

Працюючи над проблемою «Підвищення якості спеціальної освіти у організації життєдіяльності дітей з особливими освітніми потребами» робота колективу у 2020/2021 навчальному році направлена на підвищення ролі педагога і сім'ї у реалізації компетентнісного підходу в спеціальній освіті, як складової формування життєвих компетентностей дітей з особливими освітніми потребами та співпраці із батьківською громадськістю.

Педагогічний колектив дошкільного відділення комплексу впроваджував у роботу програмами, програмно-методичні комплекси затверджені Міністерством освіти і науки України. Освітній, корекційно-реабілітаційний процес здійснюють 42 педагогічних працівника: вчителі-дефектологи, учитель-логопед, вихователі, вчителі початкових класів, інструктори ЛФК, інструктор фізкультури, практичний психолог, соціальний педагог, музичні керівники. Головне кредо педагогів, які працюють з дітьми різних нозологій - особистісно - орієнтований підхід до кожного вихованця.

На сьогоднішній день педагогічні працівники відзначені нагородами:

відмінник освіти України – 1 (директор); премія Верховної ради України – 1 (директор); подяка МОН України – 1 (вихователь-методист); відзначені правом Занесення на Алею слави освітян міста Суми - 3 (вчитель-дефектолог, вихователь-методист, музичний керівник). Колеги нагороджені грамотами управління освіти і науки Сумської міської ради – 25 педагогів, грамотами Департаменту освіти і науки сумської міської ради – 8 педагогів.

За кваліфікаційним рівнем: спеціалістів вищої категорії – 14 (3 вчителя-дефектолога, 1 вихователь-методист, 9 вихователів, 1 музичний керівник); спеціалістів першої категорії – 8 (вчителів – дефектологів; вихователів-); спеціалістів другої категорії – 5 (вчителів-дефектологів 2, вихователів).

Більше 24 років продовжується співпраця організації «Віхернхайм» та «Суми-допомога» ФРН. За ініціативи адміністрації закладу та німецьких колег директором Шрамко Л.М. був представлений сумісний Україно-Німецький проект «ОСВІТА БЕЗ КОРДОНІВ» у місті Франкфут. З 2017 року проект є актуальним, діючим до сьогодні. Педагоги навчально-виховного комплексу в 2021 року планують пройти місячне стажування в спеціальних, реабілітаційних закладах Німеччини. ФРН з метою обміну досвідом роботи та вивчення системи навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами. Педагоги мають можливість підвищити професійний рівень відвідавши спеціальні навчальні заклади України, Західної Європи та ближнього зарубіжжя. Познайомитись з

нетрадиційними інноваційними методиками, пройти стажування в спеціальних навчальних закладах, запросити інших спеціалістів і поділитися власним досвідом роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Педагоги навчально-виховного комплексу підвищують професійний рівень приймаючи участь в офлайн, онлайн міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних конференціях, семінарах, проектах, грандах. У 2020 році заклад став переможцем 2 гранду від SES - експертів з Німеччини. Колектив НВК №34 другий рік бере участь в Міжнародних проектах. Так, у 2021 року 8 педагогічних працівників закладу освіти матимуть можливість пройти стажування та навчання у Німеччині щодо психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами та їх сімей методом «houm video» терапії.

Педагоги навчально-виховного комплексу підвищують професійний рівень приймаючи участь у міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних конференціях, семінарах, проектах. Вчителі-дефектологи, вихователі, практичний психолог, вихователь-методист, музичні керівники, вчитель-логопед брали участь у вебінарах, онлайн-семінарах, конференціях з проблем сенсорного, мовленнєвого, когнітивного розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Підсумками заходів обговорювалися, кращі методики, технології змісту, форм, методів освітньої, корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми різних нозологій впроваджувались практичну роботу педагогів. Вчитель-логопед Ковальчук І.П., інструктор ЛФК Шутько І.М. пройшли навчання в інституті Бориса Грінченка та отримали сертифікати що роботи за методикою сенсорної інтеграції (СІ) для дітей з особливими освітніми потребами. За підсумками навчання для педагогі закладу освіти спеціалісти провели у березні 2021 року майстер-клас. На даному заході педагоги обговорили феномен розвитку дрібної моторики в дітей раннього та дошкільного віку з РАС. Поділилися досвідом роботи щодо змісту корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Йшлося про здатність виконувати точні дрібні рухи не тільки кистями, а й пальцями рук і ніг завдяки скоординованим діям таких систем організму, як кісткова, нервова і м'язова; особливості розвитку дрібної моторики у вихованців різного віку. Педагоги поділилися практичними формами роботи, пальчиковими іграми, логоритмічними вправами. Набутий досвід впровадили в роботу з дітьми навчально-виховного комплексу.

Поділилися досвідом роботи вчитель-дефектолог Іванченко О.О., музичні керівники Наумова О.Г., Чернова Л.В. з питання «Імаготерапія, як засіб корекційно-реабілітаційної роботи та розвитку творчого потенціалу дітей з особливими освітніми потребами» на обласному семінарі-практикумі у жовтні 2020 року. Практичний психолог, вчитель-логопед стали учасниками онлайн-вебінару на тему «Розвиток дрібної моторики дошкільників: психофізіологічний аспект». Проведено всеукраїнський науково-практичного семінар «Сучасні підходи до формування здоров'язбережувальної компетентності дитини дошкільного віку». Педагоги презентували досвід міжнародного співробітництва, як складову системи роботи спеціального закладу освіти із впровадження інноваційних здоров'язберігаючих технологій. Педагоги поділилася досвідом роботи щодо змісту корекційно-реабілітаційної роботи з

дітьми з особливими освітніми. Вони ознайомили колег з методами корекційно-реабілітаційної роботи та практичними формами у роботі з дітьми з розладами аутистичного спектра.

Директор Шрамко Л.М., вихователь-методист Куриленко І.М. у листопаді 2020 року брали участь у роботі VI Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі» кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

07 квітня 2021 року педагоги брали участь у науково-практичній конференції «Корекційна спрямованість допомоги дітям та підліткам з розладами аутистичного спектра національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, факультету спеціальної та інклюзивної освіти кафедри психокорекційної педагогіки за підтримки Міністерства освіти і науки, ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів», ГО «Справа Кольпінга в Україні». Педагоги навчально-виховного комплексу обмінялися досвідом щодо використання в освітній, корекційно-реабілітаційній роботі інноваційних технологій (ТЕАССН, сенсорної інтеграції, «hoom video» терапії) з дітьми з аутистичним спектром розвитку та їх сім'ями.

Педагогами закладу освіти напрацьовані методичні посібники затверджені науково-методичною радою Сумського педагогічного університету ім. А.С. Макаренка: «Голос безмовленнєвої дитини», «Корекційно-реабілітаційний напрям у системі педагогічної допомоги дітям з порушенням опорно-рухового апарату», «Перспективне планування із зображувальної діяльності, художньої праці за Програмою розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років «Віконечко». Досвід роботи соціального педагога Олексієнко О.В. представлено на шпальтах періодичних видань «Соціальний педагог» № 1, 2 – 2021 року.

Педагоги навчально-виховного комплексу були співorganizаторами Міжнародного освітнього семінару 31.01.2020 року з Сумським педагогічним університетом ім. А.С.Макаренка щодо альтернативних методів комунікації дітей з РАС. Досвід роботи закладу освіти представлений у збірці за підсумками освітнього семінару директором Шрамко Л.М. у статті «Формування комунікації дітей дошкільного віку з РАС засобами альтернативної комунікації».

Для батьків проведений тренінг на тему «Адаптація дітей з особливими потребами до умов дошкільного навчального закладу». У заході прийняли участь 26 батьків дітей, які вступили до закладу у вересні 2019 року. Педагоги навчально-виховного комплексу обмінялися досвідом щодо виховання та адаптації дітей з особливими освітніми потребами. За підсумками тренінгу батькам надані рекомендації щодо адаптації дітей з особливими освітніми потребами.

У жовтні 2020, січні 2021, травні 2021 року директор Шрамко Л.М. провела круглий стіл для голів батьківських комітетів груп, класів. Обговорювалися питання плану роботи батьківської ради у 2020/2021 навчальному році, підсумки оздоровчого періоду 2020 року, підготовки навчально-виховного комплексу до навчального року та оздоровчого періоду 2021 року, фінансово-господарчу діяльність закладу освіти у 2020/2021 роках.

Педагоги, батьки навчально-виховного комплексу є членами Всеукраїнської громадської організації «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю». Активно беруть участь в обговоренні питань змісту якісної освіти, обмінюються досвідом щодо виховання та адаптації дітей з особливими освітніми потребами.

Педагоги навчально-виховного комплексу підвищують професійний рівень приймаючи участь у міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних конференціях, семінарах. Беруть участь у Міжнародному конгресі зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітації з проблеми корекційно - реабілітаційної діяльності: стратегії розвитку у національному та світовому вимір за сприяння Національної Асамблеї інвалідів. Діляться ся досвідом роботи щодо змісту корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами..

У 2020/2021 році з метою наступності дошкільної та шкільної освіти навчально-виховний комплекс продовжив співпрацю з спеціальною загальноосвітньою школою, Сумським Центром «Сприяння» громадської організації «Феліцитас», навчально-виховним комплексом №16. З вищезазначеними закладами обговорювалися питання в форматі онлайн співпраці, проведені педагогічні ради. Одним із найважливіших чинників соціальної інтеграції дітей з особливими потребами є формування відповідних правових основ, що регламентують сприятливі умови для інтеграції, формуванню позитивних стосунків між усіма членами суспільства. З цією метою протягом 2020/2021 навчального року проходили зустрічі в онлайн форматі з центром «Сприяння» товариством «Феліцитас».

У закладі є діючою, ефективною Стратегія розвитку НВК, де визначена мета, завдання і перспективи розвитку навчально - виховного комплексу в контексті реалізації державної політики в галузі спеціальної освіти. Один раз на рік керівником закладу аналізується результативність виконання Концепції . Інформація щодо виконання доводиться до колективу, батьківської громадськості, обговорюється на колективних зборах. Слід зазначити про успішне виконання Концепції за період з 2017 по 2020 роки, а саме: заклад продовжує впроваджувати в життя роботу патронажної служби. Надаються соціальні послуги особам, які перебувають в складних життєвих обставинах. Забезпечується психологічна підтримка, захисту прав та представництв інтересів дітей з особливими освітніми потребами в органах місцевої влади. Так, керівник закладу Шрамко Л.М. є активним учасником координаційних рад при Сумській обласній державній адміністрації , Сумській міській раді де лобіює питання захисту прав і інтересів дітей з особливими освітніми потребами

У закладі п`ятий рік діє консультативний центр для родин, які виховують дітей з особливими потребами. Адміністрація закладу тісно співпрацює з СДПУ ім.А.С.Макаренка щодо розвитку науково-методичної діяльності, про що свідчить укладений договір співпраці. Так 12 студенти пройшли навчальну, виробничу практику на базі закладу освіти в онлайн форматі.

Виконання Концепції розвитку щодо зміцнення матеріально-технічної бази за 2020/2021 року реалізувалося в ремонтах. Поліпшилась та зміцнилась матеріально – технічна база на 93% в порівнянні з минулими роками.

Так у квітні 2021 року НВК №34 отримав залучені додаткові коши від благодійної організації «Технологія» на ремонт роздягальні та виготовлення спеціально пристосованого обладнання для дітей з порушенням опорно-рухового апарату.

Для оптимізації впливу сім'ї на дитину шляхом підвищення педагогічної культури батьків, надання їм допомоги запроваджувалися наступні форми взаємодії: консультації фахівців; батьківські збори; семінари-практикуми; тренінги (як в закладі, так і відрядження у інші заклади). Спеціалісти закладу інформують батьків, щодо освітніх програм. Сім'ям надається інформація і практичні рекомендації стосовно навчання дітей та корекції їхньої поведінки. Педагоги закладу демонструють батькам методи роботи з дітьми безпосередньо у класі/групі, вдома, на семінарах для батьків, консультаціях, електронних носіях, розповсюджують друкований матеріал з практичними рекомендаціями. Активними учасниками вебінарів є батьки. Так, вісім батьків мали змогу переглянути конференцію та взяти участь в обговоренні виховання дітей з раннім дитячим аутизмом в онлайн трансляції. Мама Твердохліб Всеволода брала участь у семінарі – практикумі «Сенсорна інтеграція як умова успішного розвитку дітей з РАС».

Вихованці закладу беруть участь у святах та розвагах, конкурсах. **У грудні 2020 року** вихованці навчально-виховного комплексу приймали участь у міському конкурсі «Відкритий простір», «Повір у себе» де 3 учасника стали лауреатами. Завдяки проведеним заходам, діти починають розуміти свою унікальність у властивих їм природних здібностях, почуваються значущими й повноцінними особистостями. До 3 грудня у закладі освіти проведено «Світо свічки». Діти, педагоги закладу взяли участь у святі милосердя, добра. Проведений захід дав можливість дітям з особливими освітніми потребами на надію, тепло сердець.

В умовах карантину вчителі початкової школи працювали з учнями в форматах офлайн і онлайн, що передбачало використання технологій дистанційного навчання (ВАЙБЕР, ЗУМ, СКАЙП) з урахуванням технічних можливостей сімей та враховували психофізичні особливості здобувачів освіти.

З урахуванням надзвичайної ситуації та загальнодержавних протиепідеміологічних заходів, а також в рамках реалізації права на автономію, адміністрація закладу запропонувала різні підходи щодо організації та обліку реалізації освітнього процесу, у тому числі здійсненого з використанням дистанційних технологій, коли вчитель знаходиться поза межами закладу освіти. Перевага надавалася підгруповій, індивідуальній формі дистанційного навчання. В свою чергу адміністрацією закладу освіти організувала, координувала та здійснювала контроль за виконанням вчителями освітніх програм.

Педагогами для здійснення обміну навчальними матеріалами матеріалом застосовувалися соціальні мережі, мобільні додатках. Матеріали надсилалися електронною поштою, розміщували на вебсайті закладу освіти, зокрема гіперпосилання на них. Навчальні плани школи 1 ступеня 1, 4 класів виконані в повному обсязі. З 1 червня 2021 року у дошкільному відділенні розпочинається оздоровчий період.

Особлива увага на протязі року приділялась харчуванню дітей шляхом інформування батьків про стан харчування в НВК №34. Грошові норми виконуються постійно в повному обсязі. Забезпечення 100% виконання натуральних норм харчування у закладі можливо при збільшенні бюджетного фінансування та залученні позабюджетних коштів відповідно до чинного законодавства. У 2020/2021 році становить для дітей раннього віку 21,00 грн., дошкільного віку -25,00 грн.

Відповідно до Законів «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» у перспективі розвитку з 01.09.2021 року заклад освіти змінює свою статутну діяльність. Тип закладу освіти буде навчально – реабілітаційний центр – заклад загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими складними порушеннями розвитку. Це діти з порушеннями опорно – рухового апарату у поєднанні з тяжкими системними мовленнєвими порушеннями або порушеннями інтелектуального розвитку; діти з порушеннями інтелектуального розвитку у поєднанні з тяжкими порушеннями мовлення; діти з розладами спектру аутизму у поєднанні з тяжкими порушеннями мовлення або порушення інтелектуального розвитку та діти з синдромом Дауна.

Заклад освіти здійснив моніторинг з лікарями неврологами міста та ЛКК щодо потреби у відкритті НРЦ. Станом на 01.01.2021 року на обліку у лікарів знаходиться ще 79 дітей групи «А», це діти – інваліди віком від 2 до 8 років із складними порушеннями розвитку, які потребують системної освітньої та корекційно – реабілітаційної роботи.

Основною перевагою відкриття НРЦ – є здійснення освітнього процесу, корекційної роботи, комплексної реабілітації дітей із складними порушеннями розвитку на базі однієї установи. Така стратегія розвитку закладу освіти як найкраще задовольнить усіх зацікавлених учасників освітнього процесу.

Заклад не може працювати без матеріально-технічної підтримки! Мені хотілось довести до батьківської громадськості інформацію щодо витрат за період з вересня 2020 року по травень 2021 року:

- Комунальні послуги (вода, газ, електроенергія)- 687069, 00 грн.
- Послуги (дератизація, обслуговування котельної) – 150891,00 грн.
- Придбання матеріальних цінностей (бензин, миючі та дезінфікуючі засоби) – 143965,96 грн.
- Продукти харчування-264035,28 грн.
- Капітальний ремонт системи каналізації – 200 000,00 грн.
- Капітальний ремонт системи опалення-198314,00 грн.

Всього 1644275,24

КОЛЕКТИВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЗАВЖДИ РАДИЙ ДОПОМОГТИ...

